



55 sekkir av óruddi í óspiltum haga

Størsta ruddingarátakið í Føroyum higartil var í mai í fjør, tá 45 sjálvboðin ruddaðu í Botni í Trongisvági.

DANJAL AV RANA

Størsta ruddingarátakið higartil var, tá Ringrás saman við áhugabólkinum Rudda Trongisvágsbotn, ítróttarháskúlanum í Suðuroy, Tvøroyrar kommunu, MRCC, IRF og onnur í mai í fjør fóru undir at rudda Trongisvágsbotn ella bara Botn, millum tey har suðuri. Fá fólk vita um hendan botnin, tó at hann ikki er langt av alfararvegi. Hann liggur vestantil á Suðuroynni, einans nakrar hundrað metrar frá tunnilmunnum á Hvalbiartunlinum, Trongisvágsmeigin.

Tó at tey kunnu teljast á fáum hondum, tey, ið javnan vitjað har,



so er dálkingin sera stór. Botnur er rekastað, og óruddið kemur frá havinum og rekur á land í Botni. Tað sóu tey eisini, sum ruddaðu í Botni hendan dagin, har rakst alt frá fiskakassum til kúlubobbins, trolrestir og enntá ein aliringur.

Í mai í fjør skipaði Ringrás saman við øðrum fyri ruddingartiltakið har vesturi. 45 fólk tóku lut í uppruddingini og ruddaðu tey upp í 55 stórar sekkir, sum tyrilan seinni beindi burtur.

Tað er bratt at ganga úr Botni og upp á landsvegin og tí varð avtalað við Atlantsflog, at tyrilan skuldi koma eftir óruddinum, sum tey sjálvbodnu høvdu savnað saman.

Vit mugu seta forbrúkið niður

Um vit veruliga skulu megna at minka um ruskið, mugu vit finna fleiri loysnir. Týdningarmesta er kanska at brúka minni, sigur Sirið Stenberg.

DANJAL AV RANA

Sirið Stenberg, landsstýrskvinna í umhvørvismálum sigur, at vit mugu arbeiða á fleiri økjum samstundis, um vit skulu megna at fáa bilbukt við ruskinum, sum sløðist í Føroyum. Ruddingardagar er eitt, men fyrst og fremst krevst ein hugburðsbroyting, heldur hon.

- Eg haldi, at tað besta vit kunnu gera, er at seta okkum fyri at keypa minni, at brúka minni og tí eisini at tveita minni burtur. Nógva ruskið sum vit síggja í dag er eitt beinleiðis úrslit av nógva forbrúkinum, sigur landsstýrskvinnan.

Sirið Stenberg nýtir samstundis høvi at rósa IRF fyri at ganga undan og royna at geva fleiri møguleikar fyri at skilja rusk.

- IRF sigur, at vit endurnýta 20 prosent av ruskinum, men málið er, at vit skulu koma upp á 40 prosent. Hetta verður gjørt við at endurnýta meiri pappir og papp enn áður og við at skilja burturkasti betri.

Hon peikar á, at í nøkrum førum er tað ein umvendur umhvørvisspurningur sum má setast: Loysir tað seg at føra hetta ruskið til eitt annað land fyri at endurnýta tað, ella verður útlátið av ferðini størri enn sparingin?

- Í nøkrum førum eru vit í tí støðu í dag, at tað loysir seg ikki umhvørvisvinarliga at flyta millum annað glas til Danmarkar. Sum er stórt spell, tí talan er í nógvum førum um eina reina vøru, um reint glas. Men vit arbeiða saman við øðrum kommunum í Norðurlondum um at finna aðrar nýtslumøguleikar, sigur hon og nevnið millum annað móguleikan, at nýta glas í asfalti.

- Tað verður gjørt aðrastaðni og tey siga, at tað riggar væl, sigur Sirið Stenberg.

Umhugsa at seta avgjald á plastikkposar

Seinastu tíðina hevur eisini nógur dentur verið lagdur á trupul-

leikan við plastikki í føroysku nátturuni, millum annað mongu innkeypsposarnar. Í øðrum londum hava tey, í øðrum bara umhugsa, at seta eitt avgjald á plastikkposar, men hildið verður, at eitt slíkt avgjald fer at raka sosialt skeivt.

- Eitt slíkt uppskot hevur eisini verið til viðgerðar á sam-



gongufundi, men hesum er ikki undirtøka fyri í løtuni. Vit fara tó nú undir at leggja eina plastikkstrategi fyri Føroyar, so vit vita, hvat vit ynskja og ætla. Tørvurin á at nýta plastikk verður verandi nøkur ár, men vit mugu finna út av, hvussu vit betur burturbeina tað á bestan hátt. Plastikk í sær sjálvum er ikki ein trupulleiki, so leingi tað verður koyrt í skrell.

Herfyri luttók Sirið Stenberg sjálf í ruddingardegnum í Vágs kommunu, har tey ruddaðu fjørina. Hon sigur, at tað undraði hana at síggja, at tað var lítið húsarhaldsburturkast, men nógv vinnuligt burturkast, sum lá og rakst í fjøruni.

- Tað vísir seg eisini, at nógv av tí ruskinum, sum vit finna í fjøruni, ikki kemur úr Føroyum. Tað er avfall úr Evropa, sum rekur higar við havstreyminum. Tað hevði verið sera áhugavert at kanna, um tað veruliga er rusk frá meginlandinum, sum dálkar oyggjar okkara, sigur Sirið Stenberg.